FAZİLET PARTİSİ
TBMM GRUP BAŞKANLIĞI
Tarih 22.6.2000
Sayı 1879

7/2260-6129

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Yardımcısı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı sayın Cumhur Ersümer tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını talep ediyorum.
Gereğini saygılarımla arz ederim. 22.06.2000

Prof. Dr. Mehmet Bekaroğlu
Rize Milletvekili

Rize İkizdere Hidro Elektrik Santrali, ilçenin sosyal hizmet de verebilen tek kamu kuruluşu olduğu gibi, yegane sanayi kuruluşudur da. İkizdereli için hem ekonomik açıdan hem de sosyal açıdan Hidro Elektrik santralinin anlamı çok büyüktür. İşte bu Hidro Elektrik Santrali satışa çıkarıldığı ve değerinin çok altında bir fiyata özelleştirilmek istendiği iddia edilmektedir. Santral ilk defa 1997'de satışa çıkarılmış ve Bilgin Elektrik A.Ş. 'ye verilmişti. Ancak sözleşmedeki mevcut şartların yerine getirilmesinin mümkün olmadığı gerekçesiyle satış iptal edilmişti.

Çünkü, ilgili sözleşmede santralin kapasitesinin en az yüzde elli arttırılması şart koşulduğundan, santralin ve bölgenin fiziki şartları gereği bunun mümkün olamadığı görülmüştü. Ayrıca, yapacakları rehabilitasyon çalışmaları sonucunda, burada üretilen elektriği devlete, 2.62 sente (o zamanki fiyatla yaklaşık olarak 6000 TL/kw) satacakları, oysa elektriğin o zamanki kurum maliyetinin 500-550 TL/kw olduğu ifade edilerek, burada devletin Kw başına en az 5000 TL zarara sokulacağı da iddia edilmişti. Kısacası Devlet kendi ürettiği enerjiyi 12 kat fazla bir fiyatla geri alacaktı. Bölge halkının bu satışa karşı çıkmasıyla satış iptal edilmek durumunda kalınmıştı.

Şimdi aynı santralin, aynı şartlarla ANAP'a yakın işadamlarının kurduğu bir firmaya verilmeye çalışıldığı iddia edilmektedir. Santrali almak isteyen firmanın arkasında ANAP Rize Milletvekili Ahmet Kabil'in olduğu, ANAP Genel Başkanı ve Rize Milletvekili A. Mesut Yılmaz'ın da bu satışa siyasi destek sağladığı ifade edilmektedir. Firma yetkililerinin tepkileri azaltmak için, İkizdere Belediyesine % 5 kar payı vermeyi, bölgedeki muhtarlara da 1000'er dolarlık yardım yapmayı planladıkları iddia edilmektedir. Bizzat ANAP Genel Başkanı A. Mesut Yılmaz'ın TEAŞ Genel Müdürünü arayarak ilgili firmaya yardım edilmesini istediği de iddialar arasındadır. Mevcut Hükümette hem Enerji Bakanlığının hem de Özelleştirme İdaresinin ANAP'lı bakanların yönetiminde olduğu düşünülürse bu iddiaların önem arzettiği ortadadır.

Sözleşmedeki şartların yerine getirilemeyeceği ve devletin zarara sokulacağı gerekçesiyle iptal edilen bir ihalenin, aynı şartlarla başka bir firmaya verilmeye çalışılmasının mantıki bir izahı bulunamamaktadır. Oysa özelleştirme günümüz Türkiye'sinde bir zaruret ve ihtiyaç olarak ortaya çıkmakta, ancak yanlış uygulamalarla hem devlet büyük zararlara uğratılmakta hem de bazı insanlar kayrılarak milletimize haksızlık yapılmakta ve özelleştirmenin karşısına geçmesine neden olmaktadır.

Bu nedenle:

7/2260-6129

1- Bu santralin, 1997'de Bilgin Elektrik A.Ş'ye, hangi şartlarla satışına karar verilmiştir? Daha sonra bu satış niçin, hangi gerekçelerle iptal edilmiştir?

2- İkizdere Hidro Elektrik Santralinin satışı yeniden gündemde midir? Eğer gündemdeyse bu satış hangi usullerle yapılacaktır?

3- İkizdere Hidro Elektrik Santralinin en az yüzde elli kapasite arttırma şartıyla özelleştirileceği ifade edilmekte, oysa, kapasitesinin %50 arttırılmasının hem santralin fiziki şartları nedeniyle hem de bölgenin coğrafi yapısı nedeniyle mümkün olmadığı iddia edilmektedir. Yeni bir kanal açılmasının herhangi anlamının olmayacağı, ancak, mevcut su tünelinin epoxi kaplanarak sürtünmenin azaltılması, tünel ağız kodlarının yükseltilerek suyun debisinin arttırılması durumunda, mevcut kapasitesinin en fazla %10 arttırılabileceği ifade edilmektedir. Bu iddiaların gerçeklik derecesi nedir? Bu konuda Bakanlık olarak, İkizdere Hidro Elektrik Santralinin kapasitesinin ne olduğu, ne kadar arttırılabileceği ile ilgili herhangi bir çalışma yapılmış mıdır?

4- İkizdere Hidro Elektrik Santralının, ortakları arasında ANAP Rize milletvekili Ahmet Kabil, iş adamları Salih Mataracı ve Kemal Yardımcı'nın da bulunduğu bir firmaya verileceği iddia edilmektedir. Bu iddia doğru mudur? Bu santralin özelleştirilmesi ile ilgili herhangi bir takvim belirlenmiş midir?